

Special Item **Lijfrentes**

In 2019 dook de ECB-rente onder de 0% en in 2020 is de rente op de spaarmarkt nog verder gedaald. We kijken daarom ook in dit Special Item weer naar de gevolgen die dit heeft voor de hoogte van de uitkeringen van direct ingaande lijfrentes (DILLEN). Ook zal nog enige aandacht worden besteed aan Lijfrentesparen als de renteontwikkeling wordt besproken. Daarnaast wordt dit jaar weer stilgestaan bij beleggingsproducten voor lijfrentes. We bespreken deze keer Lifecycle beleggen en we bekijken de ontwikkelingen op de markt ten aanzien van beleggen na pensioendatum (doorbeleggen). Dit jaar is de 'lijfrente' op Prinsjesdag geen onderwerp geweest. We hebben in vorige Special Items al vermeld dat de belastingaftrek minder zal worden door lagere heffingspercentages in 2021 en er is dan ook geen fiscaal nieuws rondom het opbouwen van pensioen in de privésfeer te melden. Dit Special Item begint als altijd met de MoneyView ProductRating, maar wel met de mededeling dat er dit jaar geen ProductRating meer is voor de Koopsommen. Het productaanbod is daarvoor in het afgelopen jaar te zeer gekrompen.

MoneyView ProductRating **Direct Ingaande Lijfrentes**

Voor de ProductRating Prijs zijn bij de DILLEN 16 producten onderzocht. Dit zijn 6 verzekeringsproducten en 10 bankspaarproducten. Hierbij zijn 15 klantprofielen doorgerekend. De prijsanalyse is gebaseerd op de peildata 1 oktober 2020, 15 oktober 2020 en 1 november 2020. Voor de ProductRating Voorwaarden zijn dezelfde 16 producten op 27 kenmerken onderzocht.

★★★★★ PRODUCTRATING **PRIJS**

- **Brand New Day** Brand New Day Lijfrente-uitkering
- **Centraal Beheer** Extra Pensioen Inkomen

★★★★★ PRODUCTRATING **VOORWAARDEN**

- **Centraal Beheer** Extra Pensioen Inkomen
- **Reaal** Zuivere Lijfrente

Het MPR-systeem voor de ProductRating 'Voorwaarden' omvat een puntensysteem, waarbij individuele productcriteria een score tussen 1 en 5 punten krijgen toegekend. De score 3 staat hierbij voor marktconform, de scores 4 en 5 voor meer dan marktconform en de scores 1 en 2 voor minder dan marktconform. Op deze 'basisscores' wordt vervolgens een weging toegepast. Bij de vertaling van de MPR-scores naar de MoneyView ProductRating worden de aan elkaar gerelateerde productcriteria bij elkaar gevoegd tot samenhangende clusters. De individuele MPR-scores per cluster worden bij elkaar opgeteld, waarna er per cluster eveneens een weging is toegekend. De aldus ontstane gewogen scores per cluster worden bij elkaar opgeteld waarna er een puntentotaal per product ontstaat. Voor een overzicht van de wegingsfactoren zie www.specialitem.nl

Er zijn het afgelopen jaar twee verzekeringsproducten van de markt verdwenen. Aegon is op 1 maart van dit jaar gestopt met het aanbieden van levenproducten. Het Garantie Inkomen is per die datum dan ook uit het assortiment gehaald. Interpolis is in mei jongstleden gestopt met de Direct Ingaande Lijfrente verzekering. Vorig jaar gingen de 5 sterren op prijs naar BLG/Regiobank en Brand New Day. Laatstgenoemde was toen de nieuwkomer. Brand New Day heeft zich weten te handhaven als 5-sterrenproduct op Prijs. Regiobank en BLG hebben halverwege 2020 in twee stappen een stevige renteverlaging doorgevoerd. Centraal Beheer heeft dat niet gedaan en stevende vanaf dat moment lange tijd af op 5 sterren. Op 27 oktober verlaagde Centraal Beheer echter toch ook de rente. Hierdoor zakt het Extra Pensioen Inkomen een paar plaatsen. Op basis van het gemiddelde van de drie peildata scoort Centraal Beheer echter toch nog 5 sterren op Prijs.

Beide producten steken overigens flink boven de rest uit. Bij Brand New Day is de rente op een DIL van 30 jaar 1,45%. Centraal Beheer gaf ook 1,45%, maar dat is nu gedaald naar 0,90%. Daarmee ligt het renteniveau op vergelijkbare hoogte met de rest van de markt.

Op voorwaarden is de ProductRating niet gewijzigd ten opzichte van vorig jaar. Centraal Beheer behaalt dit jaar opnieuw 5 sterren met haar bankspaarproduct. Ook Reaal behaalt weer 5 sterren. Aan de producten is dit jaar weinig gewijzigd. Soms zien we echter versoberingen bij de verzekeringen, waardoor het steeds minder vanzelfsprekend wordt dat verzekeringsproducten de strijd op voorwaarden winnen van de bancaire variant. De winnaars onderscheiden zich met name op de aanwezigheid van flexibele voorwaarden omtrent de offertetermijn, uitkeermogelijkheden en acceptatiegrenzen.

MoneyView ProductRating Lijfrente Beleggen

Voor de ProductRating Prijs zijn 20 lijfrente-beleggingsproducten onderzocht. Het gaat om 4 verzekeringsproducten en 16 bankspaarproducten. Hierbij zijn 26 klantprofielen doorgerekend op peildatum 1 november 2020. Bij de prijsvergelijking is voor alle producten gerekend met een bruto rendement van 6%. Er wordt belegd volgens een neutraal profiel of in een mixfonds. De in het verleden behaalde rendementen van het fonds of de vermogensbeheerder zijn dus geen onderdeel van de prijsanalyse. Voor de ProductRating Voorwaarden zijn eveneens 20 producten onderzocht op 40 kenmerken.

★★★★★ PRODUCTRATING PRIJS

- **Aegon** Aegon Beheerd Beleggen - Lijfrente
- **ZZP Pensioen** ZZP Pensioen

Er zijn in het afgelopen jaar de nodige wijzigingen geweest in het marktaanbod. ZZP Pensioen is een nieuw merk van a.s.r.. Dit product werd vorig jaar aangeboden onder de vlag van Loyalis en is overigens ook beschikbaar voor niet-ZZP'ers. De ZZP Pensioenrekening – NIEUW van Brand New Day is nu de ZZP Pensioenrekening (de oude ZZP Pensioenrekening wordt niet meer aangeboden) en Scildon heeft dit jaar Scildon Profiel Beleggen geïntroduceerd. Afgelopen jaar heeft MoneyView ook het product van JOUW pensioen opgenomen in de database. Langzamerhand

★★★★★ PRODUCTRATING VOORWAARDEN

- **Brand New Day** Pensioenrekening en ZZP Pensioenrekening
- **Bright Pensioens** BrightPensioen

gaan steeds meer vermogensbeheerders lijfrenteproducten aanbieden. Zo heeft Fintessa Vermogensbeheer nu VRY Pensioenbeleggen. We beschouwen dit echter niet als een algemeen toegankelijk product, omdat een minimale eerste inleg is vereist van € 50.000,-. Het BrightPensioen en de Pensioenrekening van Brand New Day behalen net als vorig jaar de hoogste score van vijf sterren op hun voorwaarden. Op het gebied van voorwaarden is in algemene zin nauwelijks iets gewijzigd in het afgelopen jaar.

Trends & Ontwikkelingen Toegelicht

Dalende rente

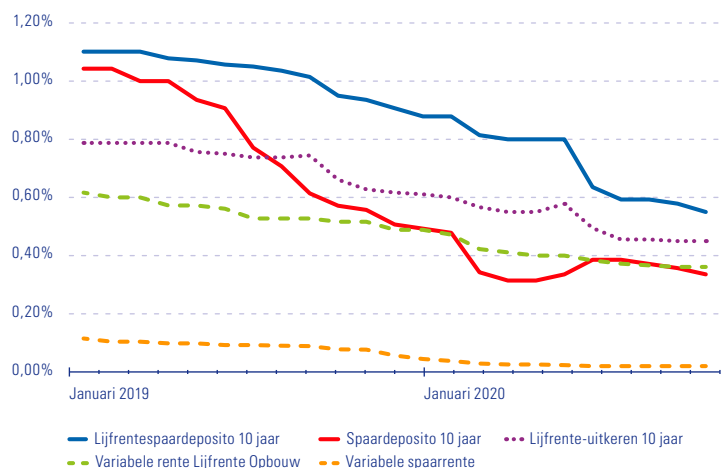
De opbrengst van zowel een opbouw- als uitkeringsproduct is afhankelijk van de rente. Sparen voor de oude dag levert de laatste jaren niet veel meer op. In het Special Item van vorig jaar hebben we het al over de lage of zelfs negatieve rente gehad. De refirente van de Europese Centrale Bank (ECB) is al lange tijd 0%. De banken mogen hun overtollige kasgeld bij de ECB stallen tegen -0,5% (Depositorente). Het 12-maands Euribor rentetarief, dat is het rentetarief waartegen Europese banken elkaar leningen in euro's verstrekken, bedroeg op 1 oktober 2020 -0,442%. Dit is een dieptepunt en is het gevolg van het monetair beleid van de afgelopen jaren.

Spaarproducten in Nederland

Er was vorig jaar nog geen sprake van negatieve rente op de markt van consumentenproducten. Dat is inmiddels anders. Bij enkele banken krijgen spaarders met een groot spaarsaldo te maken met het betalen in plaats van het ontvangen van rente. Dat is het geval bij grootbanken als ABN AMRO, ING en Rabobank, maar ook Triodos brengt al rente in rekening vanaf een saldo van € 100.000,-. We hebben vorig jaar geconstateerd dat bij lijfrenteproducten geen negatieve rentes van toepassing zijn. De uitzondering is een kortlopende, lage lijfrente-uitkering bij ABN AMRO en Rabobank. Doordat deze banken € 2,50 rekenen per uitkering, komt het rendement onder 0% uit. Afgelopen jaar is dit niet veranderd. De rentes zijn wel weer verder gedaald. Dat is te zien in de grafiek hiernaast, die de ontwikkeling van de rente laat zien op spaarrekeningen en lijfrentespaarrekeningen.

Een direct opvraagbare spaarrekening levert momenteel gemiddeld 0,02% rente op. De fiscus rekent vervolgens jaarlijks nog af middels de vermogensrendementsheffing, waarmee in veel gevallen die 0,02% wordt afgenomen en vaak zelfs nog meer. Bij de vermogensrendementsheffing wordt verondersteld dat je niet

GEMIDDELDE SPAARRENTE T.O.V. LIJFRENTESPAARRENTE

Bron: MoneyView Rentenedatabase

0,02% rente hebt ontvangen, maar minimaal 1,79%. Hierbij is € 30.846,- voor alleenstaanden (het dubbele met een fiscaal partner) vrijgesteld. Reken daarbij een inflatie van ongeveer 2% en de conclusie is dat sparen geld kost. Een lijfrenterekening biedt gemiddeld nog 0,36% (0,52% in 2019). Dat is dus meer dan op een normale spaarrekening. Daarnaast kun je de fiscus dan juist aan je zijde vinden door te gaan sparen in de lijfrentesfeer. Daarbij moet er fiscaal dan wel de ruimte zijn om gebruik te maken van dat belastingvoordeel. Ook geldt dat het geld 'vast' zit; tot aan pensioendatum mag je dan niet aan je geld komen.

Een alternatief is het storten van geld in een deposito. Je ontvangt dan een rente van gemiddeld ongeveer 0,35% (maximaal 0,9%) voor 10 jaar. Deze rente is wel iets hoger, maar de conclusie is dezelfde als bij een direct opvraagbare spaarrekening: sparen kost geld. De depositorente voor lijfrenterekeningen bedraagt gemiddeld 0,55% voor 10 jaar (0,94% in 2019).

In de grafiek op pagina 2 is met een stippellijn ook de uitkerende lijfrente met

een looptijd van 10 jaar opgenomen. Die stippellijn is bewust gekozen, omdat de uitkerende lijfrente van 10 jaar niet vergelijkbaar is met de opbouwende lijfrente van 10 jaar. Je neemt immers periodiek geld op van de uitkeringsrekening, dus gemiddeld staat het geld niet 10 jaar op de rekening. Vermeldenswaardig is de constatering dat de rente voor een uitkerende lijfrente van 10 jaar óók hoger ligt dan die van een spaardeposito van 10 jaar.

Beleggen voor de oude dag

Het rendement op spaar- en uitkeringsproducten is al enige jaren zeer laag, waardoor beleggen voor je pensioen wellicht een aantrekkelijke(re) optie is. Het is echter erg lastig om de producten met elkaar te vergelijken. Grofweg zijn er vier mogelijkheden met elk een andere dienstverlening: Zelf Beleggen, Laten Beleggen via een online vermogensbeheerder, Individueel Vermogensbeheer en beleggen via een verzekering. Dat zijn echter niet dezelfde diensten en ze hebben elk dan ook een ander prijskaartje. Met Zelf Beleggen belegt de klant zelfstandig, zonder adviseur. Zelf Beleggen is in de basis vrij goedkoop, maar de aanbieder verleent ook nauwelijks diensten. De kosten zitten vooral in de transacties of de contracten die worden aangegaan. In de lijfrentesfeer wordt Zelf Beleggen in deze zuivere vorm niet veel aangeboden. Alleen de Pensioenrekening van DEGIRO is echt Zelf Beleggen. De kosten van DEGIRO zijn moeilijk vergelijkbaar met andere producten: als je veel handelt, maak je veel kosten, doe je weinig dan kost het ook weinig.

Fondsbeleggen is ook een vorm van Zelf Beleggen. De klant kan kiezen uit een aanbod van beleggingsfondsen en Indextrackers (ETF's). Via een beleggingsfonds beleg je in feite in meerdere bedrijven tegelijk. Op die manier kun je het risico automatisch spreiden. Je kunt fondsen bijvoorbeeld vergelijken op historisch rendement, duurzaamheid of op risico. Van elk fonds is een risicometer beschikbaar.

Lifecycle beleggen

In de tweede pijler zien we al jaren dat er voor de werknemer kan worden belegd volgens het lifecycle principe. We zien nu echter ook dat in de lijfrentesfeer deze mogelijkheid zich steeds vaker voordoet. Lifecycle beleggen komt zowel voor bij Zelf Beleggen (fondsbeleggen) als Laten Beleggen. Soms is het verplicht, soms vrijwillig. Lifecycle beleggen is in feite leeftijdsafhankelijk beleggen. Je stemt de beleggingen af op een doelmoment, bijvoorbeeld de pensioendatum. Beleggen brengt risico's met zich mee. De belangrijkste risico's zijn het beleggingsrisico en het renterisico. Het beleggingsrisico houdt in dat de koersen van de beleggingen zowel opwaartse als neerwaartse bewegingen maken en dat het rendement dus varieert en ook (sterk) negatief kan zijn. Op de langere termijn blijkt dat verliezen weer kunnen worden ingelopen en dat beleggen over het algemeen rendabel is. We hebben het echter wel over de oudedagvoorziening en het zou bijzonder vervelend zijn als je vlak voor je pensionering ineens een groot deel van de beleggingswaarde ziet verdampen. Dat kun je dan vrijwel niet meer goedmaken in de tijd die nog rest. Met lifecycle beleggen wordt het risico naarmate de pensioendatum dichterbij komt daarom afgebouwd (afbouwfase). Er wordt dan minder in zakelijke waarden, zoals aandelen, belegd en meer in vastrentende waarden, zoals obligaties. Vaak wordt in de afbouwfase dan gekozen voor obligaties met

Fondsbeleggen is duurder dan zelf beleggen. Een beleggingsfonds heeft een fondsbeheerder die kosten maakt om te kunnen beleggen. Deze kosten worden verrekend in de koers van het fonds, de zogenoemde Lopende Kosten. Daarnaast maakt de beheerder transactiekosten en kan er sprake zijn van in- en uitstapkosten. Het rendement wordt zo dus gedrukt. Deze kosten zijn variabel, maar de Lopende Kosten Factor (LKF) zou een indicatie moeten geven van de hoogte van deze kosten. Binnen de lijfrentesfeer kan worden gekozen voor fondsbeleggen bij Brand New Day, Fondsenplatform en Synvest.

Verreweg de meeste lijfrentebeleggingsproducten vallen in de categorie Laten Beleggen. Hierbij zijn de Online Vermogensbeheerders goedkoper. Deze bieden één of enkele beleggingsprofielen aan. Bij 'Individueel vermogensbeheerder' wordt meer maatwerk geboden op basis van de individuele voorkeuren van de klant. Het is deze categorie waarin de nieuwe producten ontstaan.

De Lijfrentebeleggingsverzekering bestaat na de woekerpolisaffaire nog steeds. Er zijn nog twee aanbieders van dit type product, te weten Leidsche verzekeringen en Scildon. Fondsbeleggen is vrij gebruikelijk binnen de verzekeringstoepassing. Leidsche biedt echter ook Systeembeleggen (lifecycle beleggen) en vanaf een vermogen van € 50.000,- bieden ze ook de mogelijkheid tot individueel vermogensbeheer."

een lange looptijd. Hiermee wordt het renterisico beperkt. Dat lijkt vreemd, omdat een obligatie met een lange looptijd gevoeliger is voor koersschommelingen als gevolg van renteontwikkelingen dan kortlopende obligaties. Met langlopende obligaties kun je dan dus alsnog een flink verlies lijden. Een langlopende obligatie beschermt echter tegen de lage rente. Je moet met je opgebouwde kapitaal namelijk een lijfrente aankopen. Die is afhankelijk van de rente en die is laag, dus ook de periodieke uitkering zal laag zijn. Als de rente daalt, stijgt de koers van de langlopende obligatie. Dan heb je een hoger kapitaal beschikbaar voor de aankoop van een pensioen, waarvan de rente laag is. Als de rente stijgt, daalt de obligatie in waarde, maar door de hogere rente kun je met minder kapitaal een vergelijkbaar pensioen kopen. Deze zogeheten 'rentehedge' is nuttig voor pensioen en lijfrente. Voor een ander vermogensopbouwdoel heeft het waarschijnlijk geen nut. Ook als je wilt doorbeleggen na pensionering, is rentehedging niet nodig.

Bij pensioen in de tweede pijler zien we lifecycle's die inspelen op doorbeleggen. Bij de lijfrente zien we dat nog niet, maar wellicht dat individueel vermogensbeheerders daar meer rekening mee (gaan) houden. Zij bieden vaak ook uitkeringsproducten op basis van beleggen.

Doorbeleggen

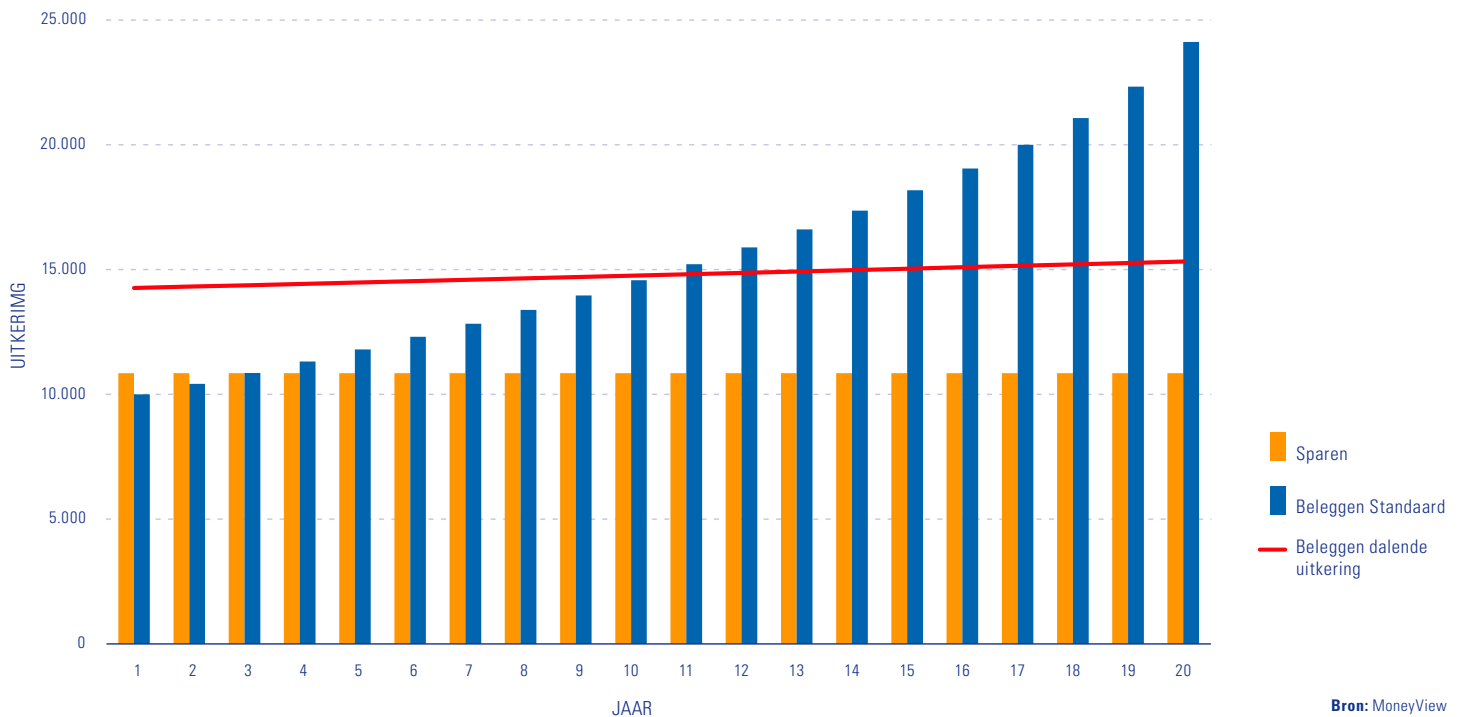
Er komen steeds meer mogelijkheden om door te beleggen na pensionering. Dit zijn over het algemeen bancaire uitkerende beleggingsoplossingen. Leidsche verzekeringen biedt als enige nog een direct ingaande beleggingslijfrenteverzekering. De andere aanbieders van uitkerende beleggingsproducten zijn veelal vermogensbeheerders. Een dergelijk product wordt geboden door NNEK, OAKK, Velthuyse & Mulder (Doelbeleggen), Fintessa, Synvest, JOUW Pensioen en Post Vermogensbeheer. In de grafiek op pagina 4 is op basis van een eenvoudig cijfervoorbeeld een uitkerende beleggingslijfrente vergeleken met een uitkerende lijfrente op

basis van een vaste rentevergoeding. Het zijn beide bancaire varianten, dat wil zeggen dat er sprake is van een einddatum. De normale werking van een uitkerende beleggingslijfrente is dat periodiek een evenredig deel van de fondswaarde wordt uitgekeerd. We gaan uit van een koopsom van € 200.000,- en een looptijd van 20 jaar. Momenteel is de gemiddelde rente op een bancaire DIL 0,88%. Voor de beleggingen gaan we uit van een gelijkblijvend nettorendement van 4%. Dit is dus het rendement na kosten. Voor een bancaire DIL met een vaste rente van 0,88% is de jaarlijkse gelijkblijvende uitkering gelijk aan € 10.854,11.

Voor de beleggingsvariant is de standaardmethode om de belegde waarde te delen door de resterende looptijd. Dit resulteert in een stijgende uitkering, als er wordt uitgegaan van een constant gelijkblijvend rendement. Bij een rendement van 4% is de stijging van de jaarlijkse uitkering ook ongeveer 4%. Dat is veel voor een pensioen. In werkelijkheid fluctueert het rendement uiteraard en om die reden wordt dan ook gesproken van een variabele uitkering; de uitkering in enig jaar kan ook lager zijn dan in het voorgaande jaar. Daarnaast is er sprake van inflatie, dus je wilt wellicht graag dat je inkomen ook stijgt. Daar staat tegenover dat je je kunt

afvragen of een stijgende uitkering altijd past bij de levensloop van de gepensioneerde. Je begint namelijk met een vrij lage uitkering, die onder de gemiddeld verwachte uitkering ligt. Bij uitkerende pensioenproducten (2e pijler) zien we dat er een annuïtair dalende uitkering kan worden verondersteld op basis van een bepaalde rekenrente. Door de beleggingsopbrengsten wordt dan uiteindelijk een meer gelijkmatige uitkering verkregen. Bij de Lijfrente van Doelbeleggen heeft men juist weer een model ontwikkeld om ervoor te zorgen dat het zwaartepunt van de uitkeringen in de beginjaren ligt.

VERLOOP UITKERINGEN SPAREN T.O.V. BELEGGEN

Weet waar u staat met uw Lijfrente

Met de MoneyView ProductManager bepaalt u moeiteloos uw marktpositie

---

[KLIK HIER VOOR EEN GRATIS TESTACCOUNT](#)

MoneyView

Special Item Agenda

DECEMBER: **TWEEWIELERVERZEKERINGEN**

>> [Klik hier](#) voor de kenmerken en voorwaarden van de MoneyView ProductRating Tweewielerverzekeringen 2020

JANUARI: **OVERLIJDENSRSICOVERZEKERINGEN**

>> [Klik hier](#) voor de kenmerken en voorwaarden van de MoneyView ProductRating Overlijdensrisicoverzekeringen 2021